

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **L. M.**, zastoupená JUDr. Martinem Köhlerem, advokátem se sídlem Vysoká 149/4, Liberec, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2018, č. j. OD 738/18-3/67.1/18200/Rg, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci ze dne 19. 7. 2019, č. j. 60 A 14/2018 - 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 8. 2018, č. j. OD 738/18-3/67.1/18200/Rg (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru dopravy, (dále jen „magistrát“) ze dne 27. 6. 2018, č. j. MML 057573/18/1684/OD/PO 05043/2017 (dále jen „rozhodnutí magistrátu“).

[2] Rozhodnutím magistrátu byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání: 1) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), když z nedbalosti porušila § 5 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona; 2) přestupku podle §

125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, když úmyslně porušila § 5 odst. 1 písm. g) uvedeného zákona; 3) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, když z nedbalosti porušila § 6 odst. 7 písm. a) uvedeného zákona. Přestupků se měla dopustit tím, že dne 7. 3. 2018 v 3:55 hod. řídila motorové vozidlo Ford Transit, reg. zn. X, v ulici České mládeže v Liberci, Policie České republiky ji na výzvu podrobila dechové zkoušce s pozitivním výsledkem 0,46 g/kg alkoholu v těle a po odečtení možné odchylky měření 0,24 g/kg dosáhla zjištěná hodnota 0,22 g/kg alkoholu v těle. Dále ji podrobila zkoušce na přítomnost jiných návykových látek testem DrugWipe 5S s pozitivním výsledkem na amfetamin/metamfetamin a vyzvala ji k odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu, což odmítla. Při kontrole rovněž nepředložila řidičský průkaz. Za uvedené přestupky byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[3] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci (dále jen „krajský soud“) žalobu, jíž se domáhala zrušení tohoto rozsudku. Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji. Soud nepřijal obecně formulované námitky napadající vnitřní rozpornost, nepřezkoumatelnost a nepřesvědčivost napadeného rozhodnutí a neshledal žádné zásadní deficity v odůvodnění rozhodnutí magistrátu ani žalovaného. Zároveň krajský soud nepřisvědčil námitce žalobkyně, že z dokazování nevyplývá, že by řídila motorové vozidlo, a že tedy nemohla být řádně vyzvána k podrobení se orientačnímu a následně lékařskému vyšetření. Poukázal na jasně zdokumentovanou skutkovou situaci ze správního spisu, tj. že řidička byla policejní hlídkou spatřena na ulici České mládeže, pro svou nestandardní jízdu zastavena na parkovišti u OC Nisa a postupně vyzvána k orientačnímu vyšetření na alkohol a jiné návykové látky, přičemž po jejich pozitivním výsledku odmítla podstoupit odborné lékařské vyšetření. S poukazem na spisový materiál zároveň nepřisvědčil námitce, že žalobkyně nebyla poučena o důsledcích tohoto odmítnutí. Žalobkyně dále neúspěšně namítala, že správní orgán uvedl nepravdivé místo spáchání přestupku, a že jelikož byla kontrolována na parkovišti u OC Nisa, nemohla nic porušit, neboť se nacházela mimo pozemní komunikaci. Krajský soud uvedl, že z výpovědí policistů shodně plyne, že žalobkyně jela po ulici České mládeže a že parkoviště u OC Nisa je navíc jako veřejné parkoviště součástí místních komunikací; další důkazy o povaze a umístění pozemku a parkoviště nepovažoval za potřebné provádět. K námitce žalobkyně o obecné nespolehlivosti testu DrugWipe 5S krajský soud uvedl, že tato skutečnost je právě důvodem nezbytnosti odborného lékařského vyšetření, a současně odmítl jako spekulativní a nepodložené její námitky o nevhodném skladování testu a údajných machinacích s výsledky ze strany policie, jež na místě kontroly ani v průběhu přestupkového řízení nijak neprojevila. K procesně zaměřeným námitkám krajský soud uvedl, že žalobkyně měla možnost vyjádřit se ke všem podkladům před rozhodnutím magistrátu, a konstatoval, že důkazy byly řádně provedeny, nevyhovění důkazním návrhům žalobkyně bylo řádně odůvodněno a v přestupkovém řízení nebylo porušeno její právo na spravedlivý proces.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

pokračování

[4] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení napadeného rozsudku v celém rozsahu a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení, a to z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka namítá, že závěr o její vině nemá oporu ve spisovém materiálu, že skutkový stav nebyl objektivně zjištěn bez důvodných pochybností a že v řízení před krajským soudem nebylo s jistotou prokázáno, že by se skutek opravdu stal. S poukazem na čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a trestní povahu projednávaného přestupku dále namítá, že řízení trpí podstatnými vadami, jelikož *„zcela nereflexuje garantovaná práva stěžovatelky na spravedlivý proces ve smyslu výše uvedené judikatury evropských i českých soudů“*. Tyto námitky stěžovatelka blíže nerozvádí. Ve zbytku stěžovatelka až na několik doplněných vět opakuje obsah žaloby podané krajskému soudu.

[6] Stěžovatelka opětovně namítá, že z provedeného dokazování nevyplývá, že by řídila předmětné vozidlo. Policejní orgán ji nezastavil v jedoucím autě, ale kontroloval ji v době, kdy u vozidla *„jen stála“*. Policie podle ní neměla žádný důkaz, že s vozidlem přijela právě ona, a proto nebyl žádný důvod, aby se podřizovala *„orientačnímu testu a následně lékařskému testu“*, když tuto povinnost má jen *„zastavený řidič“*. K tomu, aby policista mohl od řidiče požadovat podrobení se odbornému lékařskému vyšetření na jiné návykové látky než alkohol, musí existovat důvodné podezření, že je řidič pod vlivem návykové látky. Povinnost zdokumentovat, že policejní orgán pojal takové důvodné podezření, však podle stěžovatelky nebyla dodržena. Zde stěžovatelka polemizuje se závěry krajského soudu a uvádí, že tuto žalobní námitku soud dostatečně nevypořádal, neboť neuvedl, kde je konkrétně uvedeno, z čeho vyplývalo důvodné podezření policejního orgánu. Nelze to podle ní zhojit obecným odkazem, ale je nutné, aby vše bylo zadokumentováno již v době, kdy dojde k podrobení se výzvě, jelikož jinak by šlo o protiprávní zásah policejního orgánu.

[7] Stěžovatelka znova namítá, že žalovaný neuvedl přesné místo spáchání přestupku, resp. uvedl, že stěžovatelka měla řídit v ulici České mládeže v Liberci. Stěžovatelka však tuto skutečnost rozporuje a uvádí, že byla kontrolována na parkovišti u OC Nisa, které je dle výpisu z katastru nemovitostí tzv. ostatní plochou; nejedná se tedy o pozemní komunikaci. Jelikož se působnost zákona o provozu na pozemních komunikacích na takové plochy nevztahuje, stěžovatelka tento zákon nemohla porušit, a nemohla tak být ani shledána vinnou za spáchání výše uvedených přestupků. Současně s tím uvádí, že ulice České mládeže v Liberci je 2,2 km dlouhá, přičemž správní orgán přesněji neoznačil místo spáchání přestupku. V tomto bodě polemizuje s krajským soudem a uvádí, že vzhledem k jednání, které je jí kladeno za vinu, *„by bylo vhodnější označit úsek, ve kterém se protiprávního jednání měla dopustit“*.

[8] V další kasační námitce stěžovatelka zopakovala svůj dřívější žalobní bod, tj. že spolehlivost testu pomocí DrugWipe 5S není stoprocentní, ale činí asi 95 %. Dále opakuje, že nebyla dodržena skladovací teplota pro užití testu (+5 až 25 °C), neboť teplota přesahovala 28°C a policie neměla termobox, a proto test nelze považovat za validní. Výsledek testu byl podle ní neplatný také z toho důvodu, že se všechny kontrolní linky

nezbarvily červeně, a proto měl být test opakován. Stěžovatelka dále namítá, že se exponovaný DrugWipe dostal z jejího dohledu, policista s testem odešel, poté se vrátil s výsledkem a druhý policista byl s kontrolujícím policistou zavřený v autě. Není podle ní jasné, zda nebylo se vzorkem manipulováno, a test je proto nevěrohodný a nelze z něj cokoli dovozovat. Pokud není jasné, zda byl orientační vzorek DrugWipe pozitivní, nemůže podle stěžovatelky nastat odpovědnost za neuposlechnutí výzvy k podrobení se lékařskému vyšetření; dle aktuální judikatury musí lékařskému vyšetření nutně předcházet orientační pozitivní vzorek.

[9] Stěžovatelka opakuje, že ji policejní orgán nepoučil o právních následcích odmítnutí „zkoušky“. „Oznámení“ podle ní navíc neobsahovalo popis podezřelého chování stěžovatelky, ačkoli dle aktuální judikatury musí být chování řidiče, jakož i další důvody, které policisty „vedly k této výzvě“, řádně zdokumentovány a řidič s nimi musí být na místě seznámen. Stěžovatelka dále namítá, že žalovaný nemohl mít jistotu o skutkovém stavu; k tomu na závěr poznamenává, že navrhovala ještě další důkazy a že účastníku řízení musí být před vydáním rozhodnutí dána možnost uplatnit výhrady ke shromážděným podkladům a z výzvy správního orgánu musí být zřejmé, že je shromažďování podkladů ukončeno.

[10] Stěžovatelka proto z výše uvedených důvodů navrhuje, aby soud zrušil napadený rozsudek a přiznal jí proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

[11] Žalovaný ve svém vyjádření pouze odkazuje na argumentaci krajského soudu a navrhuje, aby byla kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že kasační námitky mají směřovat proti závěrům krajského soudu, nikoli opakovat obsah žaloby bez uvedení konkrétních důvodů, v čem krajský soud pochybil. Vzhledem k povaze kasační námitek v této věci proto Nejvyšší správní soud obecně formulované námitky vypořádá nanejvýš se stejnou měrou obecnosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010 č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[16] Stěžovatelka ve své první kasační námitce nijak nerozvádí, v čem spočívaly podstatné vady řízení před krajským soudem, pro které mělo být porušeno její právo na

pokračování

spravedlivý proces vyplývající z judikatury evropských i českých soudů. Bez bližší konkretizace tvrzených vad řízení či alespoň jejich letmého nastínění však nelze takové námitce vyhovět; ze spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud nic takového nezjistil.

[17] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani druhé kasační námitce stěžovatelky. Jak uvádí krajský soud, ze spisového materiálu, vč. oznámení o přestupcích, které stěžovatelka podepsala, z úředního záznamu a ze shodných výpovědí policistů, kteří prováděli silniční kontrolu, vyplývá, že žalobkyně byla kontrolována jako řidička motorového vozidla bezprostředně po své jízdě a po zastavení hlídkou policie. Policisté uvedli, že si na ulici České mládeže všimli vozidla stěžovatelky, které jelo velice pomalu a při odbočování na parkoviště OC Nisa najelo na obrubník, a proto se rozhodli vozidlo zastavit a na parkovišti zkontrolovat. Při této kontrole stěžovatelka jednoznačně vystupovala jako řidička a vykazovala znaky nervozity. Následně byla podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu vyzvána k orientačnímu vyšetření na přítomnost alkoholu, které vyšlo pozitivně, a posléze k orientačnímu vyšetření na přítomnost jiné návykové látky DrugWipe 5S, jehož výsledek byl rovněž pozitivní. Následně byla stěžovatelka v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015 - 45, publ. pod č. 3441/2016 Sb. NSS, vyzvána, aby podstoupila odborné lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu, neboť pozitivní výsledek orientačního testu DrugWipe 5S zavdal důvodnou domněnku, že řídila motorové vozidlo pod vlivem jiných návykových látek, a současně bylo zapotřebí spolehlivě zjistit obsah jiné návykové látky v těle stěžovatelky. O těchto úkonech, jakož i o důvodech této výzvy, byl řádně učiněn úřední záznam, jehož obsah byl potvrzen svědeckými výpověďmi policistů. Namítá-li stěžovatelka, že krajský soud konkrétně neuvedl, z čeho vyplývalo důvodné podezření policejního orgánu k výzvě podrobit se odbornému lékařskému vyšetření zajišťujícímu obsah jiné návykové látky v těle, měla svou pozornost zaměřit na body 21 a 22 odůvodnění napadeného rozsudku, jakož i na str. 3 rozhodnutí magistrátu; výzva byla reakcí na pozitivní výsledek orientačního vyšetření.

[18] K námitce, že stěžovatelka vystoupila z auta až na parkovišti u OC Nisa, Nejvyšší správní soud plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu (bod 23), se kterým se stěžovatelka ve své kasační stížnosti nijak nevypořádala. Bez ohledu na posouzení, zda je parkoviště u OC Nisa pozemní komunikací, soud navíc připomíná závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 - 63, podle kterého: „(...) je k tomu, aby mohla být osoba vyzvána k předmětnému vyšetření, nezbytně nutné, aby tato osoba byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou jistě bude i ten, kdo se zcela prokazatelně chystá nastartovat vůz a vyjet s ním na pozemní komunikaci. Bezsporu takovou osobou bude i osoba, která sice již ukončila jízdu na pozemní komunikaci, ale souvislost s provozem na pozemní komunikaci je stále ještě bezprostřední a není přetržena jinou déletrvající činností či dějem.“

[19] K námitce, že žalovaný neuvedl přesné místo spáchání přestupku, Nejvyšší správní soud odkazuje na bod 23 odůvodnění napadeného rozsudku a plně se ztotožňuje s argumentací krajského soudu. Podle § 93 zákona č. 250/2016 Sb., o přestupcích, se ve výrokové části rozhodnutí o přestupku uvede mj. popis skutku s označením místa jeho spáchání. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu v souvislosti s požadovanou přesností vymezení skutku ve výroku zdůrazňuje, že delikt, resp. přestupek, musí být

specifikován tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73) a aby tak v budoucnu nemohlo dojít k porušení zásady „*ne bis in idem*“ a „*rei iudicatae*“. Obecné vymezení místa spáchání přestupku označením názvu ulice je tak vzhledem k jeho povaze a nezaměnitelnosti zcela postačující. Považuje-li stěžovatelka přesnější označení úseku za „*vhodnější*“, Nejvyšší správní soud připomíná, že úkolem správní justice je posuzovat toliko zákonnost postupu správních orgánů.

[20] Ve vztahu k námitce zpochybňující spolehlivost DrugWipe 5S, údajnému nedodržení skladovací teploty testu a údajně špatnému odečtení jeho výsledků Nejvyšší správní soud opět plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým stěžovatelka nikterak nepolemizovala, neboť zcela převzala argumentaci ze své žaloby. Zároveň je nutné připomenout, že právě kvůli omezené spolehlivosti testu DrugWipe 5S se v případě pozitivního výsledku přistupuje k odbornému lékařskému vyšetření za účelem potvrzení či naopak vyvrácení možného ovlivnění stěžovatelky jinou návykovou látkou ve smyslu § 20 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

[21] Tvzení stěžovatelky, že s jejím testem mohlo být policisty v jejich autě manipulováno, a že test je tedy nevěrohodný a nelze z něj cokoli dovozovat, je zcela nepodložené, což podrobněji zdůvodňuje krajský soud (v bodě 24 napadeného rozsudku). Oprávněnost výzvy policie k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření proto nelze těmito tvrzeními zpochybnit. Stěžovatelka na závěry krajského soudu nijak nereagovala.

[22] Nejvyšší správní soud shodně se závěry krajského soudu ze spisového materiálu zjistil, že stěžovatelka byla řádně poučena o právních následcích odmítnutí odborného lékařského vyšetření. Poučení stvrdila svým podpisem na oznámení přestupku ze dne 7. 3. 2018 a dle svědeckých výpovědí policistů byla poučena i ústně. Výzva k podstoupení odborného lékařského vyšetření dle oznámení přestupku následovala po pozitivních orientačních vyšetřeních na přítomnost návykových látek. Ve zbytku, jakož i ve vztahu k námitce stran nedoplnění dokazování a údajné absence možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí Nejvyšší správní soud plně odkazuje na napadený rozsudek, který námitky řádně vypořádal; stěžovatelka v těchto námitkách ostatně vůbec nereagovala na argumentaci krajského soudu.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[23] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty poslední.

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v tomto řízení o kasační stížnosti úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 31. března 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu